

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757
E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

Nr. 091 Data: 04.10.2022

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

Recomandări

cu referire la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru perioada 2022-2030

În conformitate cu anunțul privind consultarea publică a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național pentru perioada 2022-2030, Alianța Organizațiilor pentru Persoanele cu Dizabilități (AOPD) în calitate de Platformă activă în promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități (63 organizații) vine cu analiza mai complexă a datelor statistice existente privind situația persoanelor cu dizabilități și cu unele propuneri de completare a documentului, notate mai jos.

Analiza tipurilor de date oferite de Biroul Național de Statistică (*în continuare BNS*) atât în statistica socială, cât și în statistica pe domenii arată o îmbunătățire a sistemului de date statistice din ultimii ani, cu toate acestea se atestă încă insuficiența datelor dezagregate în funcție de dizabilitate.

- În anii 2019-2020, BNS a actualizat unii indicatori prezentați în *Banca de date statistice* în special domeniul *Statistica socială*¹ în conformitate cu ODD-le și a inclus dezagregări după grupe de vârste, sexe, mediu, nivel de instruire, grupul de tineri NEET (15-24 ani), însă dezagregarea pe dizabilitate nu a fost integrată în aceste date, fapt ce are un impact negativ asupra politicilor de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. Lipsa datelor statistice comprehensive despre persoanele cu dizabilități din cauza absenței unui sistem centralizat de colectare, analiză și raportare sistematică a datelor statistice despre persoanele cu dizabilități dezagregate pe sex, vârstă, studii, medii rezidențiale, tipuri de dizabilitate, constituie o barieră importantă în dezvoltarea, implementarea și monitorizarea documentelor de politici în domeniul incluziunii sociale, precum și a precondițiilor pentru implementarea Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (în continuare CDPD).²
- În anul 2016 Guvernul Republicii Moldova a aprobat Setul de indicatori pentru monitorizarea Convenției pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități³. Această Hotărâre de Guvern este nefuncțională până în prezent din considerentul că Setul de indicatori nu a fost integrat în nici într-un proces de colectare și operare a datelor statistice, respectiv nu există un mecanism funcțional de raportare a implementării Convenției în baza acestor indicatori.
Lipsa acestor date are un impact negativ asupra procesului de elaborare a politicilor și bugetelor în domeniu pentru a corespunde nevoilor persoanelor cu dizabilități și a contribui la implementarea CDPD. Totodată, lipsa de date are impact negativ și asupra estimării nevoilor de mijloace și echipamente asistive, asupra estimării și planificării serviciilor sociale, educaționale, de reabilitare și recuperare, asupra eliminării barierelor de

¹ <https://statbank.statistica.md/pxweb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774>

² Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=117839&lang=ro

³ Hotărârea de Guvern 1033 din 08.08.2016 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=102592&lang=ro

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40 et.3 of 10, MD-2004, IDNO 1013620006757
E-mail info@aopd.md; +37379222505 www.aopd.md, www.incluziune.md

accesibilitate care împiedică accesul persoanelor cu dizabilități la oportunitățile și resursele necesare pentru participarea deplină la viața societății⁴.

- La fel se constată faptul că până în prezent nu există evidențe clare și date privind inegalitățile în sărăcie cu care se confruntă persoanele cu dizabilități și veniturile acestor persoane în raport cu necesitățile de consum curent, servicii și bunuri resurse necesare persoanelor cu dizabilități. Astfel, practic este imposibil de a determina proporția persoanelor cu dizabilități care trăiesc sub pragul sărăciei internaționale și naționale comparativ cu proporția populației generale, precum și proporția persoanelor cu dizabilități care trăiesc în sărăcie în toate dimensiunile sale dezagregată pe sex, vârstă, mediu rezidențial. Absența acestor date este un impediment în evaluarea impactului politicilor în domeniul dizabilității asupra diferitor grupuri de persoane cu dizabilități, precum și o barieră în elaborarea de noi politici în domeniul eradicării sărăciei și creșterii bunăstării sociale.
- Pe lângă gradul de dificultate de accesare a datelor statistice în domeniul dizabilității, este important de menționat că pagina electronică a BNS nu este accesibilă persoanelor cu dizabilități senzoriale și a celor cu dizabilități intelectuale, situație similară și în cazul paginilor web ale instituțiilor guvernamentale.

În contextul celor menționate considerăm necesar completarea proiectul Strategiei cu următoarele acțiuni/direcții prioritare:

- Integrarea Setului de indicatori pentru monitorizarea Convenției pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități⁵ în procesul de colectare și operare a datelor statistice.
- Crearea unui sistem eficient de colectare și administrare a datelor statistice cu privire la persoanele cu dizabilități dezagregate pe criterii: sex, vârstă, mediu, statut educațional, statut ocupațional, statutul familial, tip de dizabilitate, grad de severitate a dizabilității, etc.
- Elaborarea unui mecanism intersectorial de colectare a datelor statistice privind persoanele cu dizabilități în vederea dimensionării finanțării și serviciilor, monitorizării beneficiarilor și dezvoltării viitoarelor politici în domeniu.
- Asigurarea accesibilității paginii web a BNS și oferirea datelor într-un limbaj ușor de înțeles.

Ținând cont de cele menționate, Platforma AOPD își manifestă deschiderea spre cooperare și dialog constructiv, în vederea îmbunătățirii calității documentului și vine cu solicitarea de a face public, ulterior, tabelul de sinteză a recomandărilor conform prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Cu respect,

Galina CLIMOV

Director executiv

⁴ Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități din perspectiva valorizării rolului social
http://www.cnaa.md/files/theses/2018/53886/parascovia_munteanu_thesis.pdf

⁵ Hotărârea de Guvern 1033 din 08.08.2016 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=102592&lang=ro